

VIHTI TALOUSARVIO 2023 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024-2025

Ympäristölautakunta

3.7 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP	MTA	TAE	LTK	KJ	KH	TA	TS	TS
(sis + ulk)	2021	2022	2022	2023	2023	2023	2023	2024	2025
TOIMINTATUOTOT	508 205	420 747	419 747	405 000	0	0	0	0	0
MYYNTITUOTOT	20 395	15 000	14 000	15 000	0	0	0	0	0
MAKSUTUOTOT	467 557	380 000	380 000	390 000	0	0	0	0	0
TUET JA AVUSTUKSET	20 253	25 747	25 747	0	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 237 648	-1 404 732	-1 363 770	-1 583 512	0	0	0	0	0
HENKILÖSTÖKULUT	-661 955	-759 919	-724 651	-863 123	0	0	0	0	0
PALKAT JA PALKKIOT	-522 999	-609 422	-599 088	-693 103	0	0	0	0	0
HENKILÖSIVUKULUT	-138 955	-150 497	-125 563	-170 020	0	0	0	0	0
PALVELUJEN OSTOT	-457 366	-576 019	-565 119	-646 660	0	0	0	0	0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 292	-7 400	-9 900	-8 850	0	0	0	0	0
AVUSTUKSET	-40 000	0	9 754	0	0	0	0	0	0
MUUT TOIMINTAKULUT	-72 036	-61 394	-73 854	-64 879	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-729 443	-983 985	-944 023	-1 178 512	0	0	0	0	0

	TP	MTA	TAE	KEHYS	LTK	KH	TA
(ulk)	2021	2022	2022	2023	2023	2023	2023
TOIMINTATUOTOT	494 494	420 747	419 747	381 747	405 000	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 172 705	-1 339 219	-1 298 257	-1 349 262	-1 518 238	0	0
TOIMINTAKATE	-678 211	-918 472	-878 510	-967 515	-1 113 238	0	0

Toiminnan kuvaus

Sitovuustaso kunnanvaltuustoon toimintakate – pysyvien vastaavien myyntivoitot = - 1 113 238 euroa

Ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta ns. tulosityksiköstä: Rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Ympäristölautakunnan osalta merkittävimmät muuttujat ovat viime vuosina olleet tulojen kehityksessä. Rakennusvalvonnan tulot koostuvat lupamaksuista, joiden kehitystrendi on viime vuodet ollut laskeva. Koronapandemia heikensi tilannetta vuonna 2020, mutta vuonna 2021 rakentamisessa ja siten lupamaksuissa näkyi elpymistä. Vuonna 2022 tapahtui uusi notkahdus sodan alettua Euroopassa, millä on muun muassa rakennusmateriaalien hintojen nousun vuoksi ollut merkittävä vaikutus rakennusalaan ja käynnistyvien hankkeiden määrään

Ympäristövalvonnan tulot kertyvät niin ikään lupamaksuista, mutta niiden kehitys ei ole rakennusvalvonnan tavoin suhdanneriippuvaista, vaan tulos on enemmän riippuvainen lupien ratkaisuun kohdennettavissa olevasta henkilöresurssista. Tuloja muodostuu ympäristövalvonnassa myös valvontasuunnitelman mukaisesta valvonnasta.

Vuodelle 2023 laaditussa talousarvioesityksessä selkeää poikkeamaa vuoteen 2022 verratessa aiheuttavat seuraavat kohdat:

- Ympäristöministeriön rahoittama yhteinen ilmastohanke Kirkkonummen kanssa päättyi marraskuussa 2022. Vuoden 2023 alusta alkaen esitetään talousarvioon vakituista, Kirkkonummen kanssa yhteistä ilmastokoordinaattoria, eli palkkakustannukset jyvittyisivät kuntien kesken puoliksi.
- Ympäristöterveydenhuollon kustannuksiin on vuodelle 2023 odotettavissa merkittävää nousua. Tämä aiheuttaa ympäristöpalveluiden yhteistoimintaosuuksiin noin 30 000 euroa nousua.

- Ympäristöpalveluiden asiantuntijapalkkioihin esitetään 25 000 euron kertaluontoista erää strategiseksi teoksi esitetyn luonnon monimuotoisuusohjelman laatimisen edellyttämää konsulttiselvitystä varten.

Lautakunnan strategiset tavoitteet

ILMASTO- JA YMPÄRISTÖTYÖ

Haluamme turvata nykyisille ja tuleville vihtiläisille hyvät elämisen mahdollisuudet. Näemme ilmastotyön kunnan kilpailukykyä lisäävänä tekijänä. Vihdin sisäistä ilmastotyötä toteutetaan läpileikkaavasti koko organisaatiossa. Edistämme kaikessa toiminnassamme Suomen kansallisten ilmasto- ja ympäristötavoitteiden toteutumista yhteistyössä asukkaiden, kiinteistönomistajien ja yritysten kanssa. Merkittävä osa päästöistä syntyy liikenteestä, jolloin saavutettavuuden kehittäminen on olennaista. Kehitämme julkisia liikenneyhteyksiä ja tuemme ilmastoystävällistä liikkumista. Haluamme edistää luonnon ja ympäristön hyvinvointia sekä mahdollistamme luonnon monimuotoisuuden säilymisen. Huolehdimme vesistöjen kunnostamisesta yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Tuemme maatalouden vihreää siirtymää.

Kuntatason tavoite	Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Mittari	Jatkotoimet v. 2024-2025
Hiilidioksidipäästöt vähenevät	Luonnon monimuotoisuusohjelman laatiminen	Laaditaan kuntatason ohjelma hyväksyttäväksi	Valtuuston hyväksyntä	Ohjelman toteutus

Merkittävät talouden ja toiminnan onnistumiseen kohdistuvat riskit

Riskin kuvaus	Riskin hallinta	Riskin toteutumisen seuranta
Taloustilanteen vaikutus palvelutasoa laskevasti	Toimet kohdistetaan turvallisuuden ja terveyden varmistamiseen	Tehtävien toimeenpanojärjestyksen hallinta
Vajaan henkilöstöressurssin vaikutus työn kuormittavuuteen ja siten henkilöstön työssäjaksamiseen.	Mikäli vakansseja vapautuu, priorisoidaan tähän liittyvät toimenpiteet esihenkilötyössä muiden tehtävien edelle.	Jatkuva seuranta mm. yksikköpalavereissa.

Taulukko 25. Merkittävät talouden ja toiminnan onnistumiseen kohdistuvat riskit vuonna 2023.

Uudet vakanssit ja nimikemuutokset Ympäristöpalveluiden vastuualue

Ympäristöministeriön rahoittama yhteinen ilmastohanke Kirkkonummen kanssa päättyi marraskuussa 2022. Vuoden 2023 alusta alkaen esitetään talousarvioon vakituista, Kirkkonummen kanssa yhteistä ilmastokoordinaattoria, eli palkkakustannukset jyvittyisivät kuntien kesken puoliksi.

Rakennusvalvontapalveluiden vastuualue

Rakennustietokäsittelijän määräaikaista tehtävää esitetään jatkettavan ajalle 1.1.2023-30.6.2023, eli kuuden kuukauden ajaksi.

Syys- joulukuu aikavälin vuonna 2022 rakennusvalvonnassa on työskennellyt määräaikaaisessa tehtävässä skannaaja/toimistos sihteeri, jonka tehtävänä on ollut skannata rakennusvalvonnan lupa-asiakirjoja sähköiseen muotoon. Määräaikaista tehtävää esitetään jatkettavan myös vuoden 2023 ajaksi, sillä rakennusvalvonnan vakituisin henkilöstöresurssien työtä ei pystytä tehokkaasti ja systemaattisesti jatkamaan.

3.7.1 Ympäristöpalveluiden tulosalue

(sis + ulk)	TP 2021	MTA 2022	TAE 2022	LTK 2023	KJ 2023	KH 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	508 205	420 747	419 747	405 000	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-1 227 070	-1 393 859	-1 352 858	-1 572 241	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-718 865	-973 112	-933 111	-1 167 241	0	0	0	0	0

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Ympäristöpalvelut -tulosalue koostuu kahdesta ns. tulosityksiköstä: Rakennusvalvontapalveluista sekä ympäristöpalveluista. Ympäristölautakunnan tehtävänä on ohjata ja valvoa rakentamista, käsitellä ympäristöä ja rakentamista koskevat lupa-asiat sekä huolehtia ympäristön tilan seurannasta.

Rakennusvalvontapalvelut

(sis + ulk)	TP 2021	MTA 2022	TAE 2022	LTK 2023	KJ 2023	KH 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	431 574	355 000	354 000	355 000	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-443 980	-496 363	-486 258	-538 738	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-12 405	-141 363	-132 258	-183 738	0	0	0	0	0

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Rakennusvalvonnassa työskentelee johtavan rakennustarkastajan lisäksi kolme rakennustarkastajaa, kaksi toimistosihteerä, ja määräaikaiset rakennustietokäsittelijä ja skannaaja.

Rakennusvalvonnassa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä lupapiste.fi-palvelu, jolla lupahakemukset vastaanotetaan, sekä Trimble-sovellus, jota käytetään rakennuslupien käsittelyyn, minkä lisäksi se toimii karttaohjelmana.

Tulevalla talousarviokaudella rakennusvalvonnan paperiarkiston digitointityötä ja vanhojen rakennustietojen tarkistusta on tarkoitus jatkaa. Samalla paperiarkiston käyttö vähenee ja sähköinen piirustusarkisto helpottaa ja nopeuttaa sekä rakennuslupien käsittelyä että vanhojen lupapiirustusten toimittamista niitä tarvitseville. Lisäksi sähköinen arkisto tukee osaltaan ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Rakennustietojen tarkistustyö lisää kunnan kiinteistöverotuloja, samalla kun vanhojen rakennusten tarkistetut, oikeat tiedot palvelevat lupien valmistelutyötä. Kiinteistöjen tietojen selvittäminen parantaa osaltaan myös maanomistajien tasapuolista kohtelua. Näin ollen kiinteistöveroselvitystyötä on tarpeen jatkaa.

Vuoden 2022 aikana on todettu, että vuonna 2023 kiinteistöveroselvityksen toteutustapaa on tarpeen muuttaa joiltakin osin. Työn tehostamiseksi ja suurimpien puuttuvien kerrosalojen löytämiseksi loppuvuoden 2022 aikana tehdään selvitystavasta tarkentavia selvityksiä, jotta työtä voidaan paremmin ohjata. Osana kiinteistöveroselvityksen jatkamista rakennustietokäsittelijän määräaikaista vakanssia esitetään jatkettavaksi ajalle 1.1.-30.6.2023.

Palvelun vaikuttavuus

Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä tasapuolisesta kohtelusta. Rakennusvalvonta opastaa ja edistää laadukkaan rakennuskannan sekä viihtyisän ja turvallisen ympäristön syntymistä ja säilymistä ohjaamalla ja neuvomalla suunnittelijoita, rakentajia, rakennuttajia ja kiinteistöjen omistajia.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennako-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.

Ympäristöpalvelut

(sis + ulk)	TP 2021	MTA 2022	TAE 2022	LTK 2023	KJ 2023	KH 2023	TA 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	76 631	65 747	65 747	50 000	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-783 091	-897 496	-866 600	-1 033 503	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-706 460	-831 749	-800 853	-983 503	0	0	0	0	0

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Yksikön tehtävänä on hoitaa kunnan ympäristönsuojelun valvonta- ja edistämistehtävää, luonnonsuojelua ja eräitä hallintosäännöllä määrättyjä tehtäviä. Ympäristöterveydenhuoltoa ja eläinlääkintähuoltoa hoitaa Länsi-Uudenmaan ympäristöterveys. Ympäristöpalvelut valvoo palvelun järjestämissopimusta.

Vihdin kunta on hyväksynyt Länsi-Uudenmaan kuntien vesienhoidon yhteistyön vision ja strategian 2019-2026. Tavoitteena on yhteistyön avulla parantaa vesien tilaa. Vesiensuojelua toteutetaan monivuotisia yhteishankkeina. Jätevesien käsittelyn viranomaisratkaisut työllistävät edelleen vuonna 2023, sillä haja-asutuksen jätevesijärjestelmiä saatetaan lainsäädännön vaatimuksia vastaavaksi tai toteutukseen haetaan lykkäystä tai poikkeamista ympäristönsuojelumääräyksistä. Neuvontapalvelun kehittämistarpeena on tunnistettu ohjeistuksen laatimisen tarve. Ympäristönsuojelumääräysten ajantasaisuus tarkistetaan.

Ilmastotyötä jatketaan vuonna 2023. Vihdissä vauhditetaan tavoitteellista ilmastotyötä Kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelman (SECAP) pohjalta siten, että jokaisella palvelukeskuksella ja yksiköllä on toteuttamisvastuu. SECAP-suunnitelma sisältää tavoitteet, strategian ja vision; perus- ja seurantavuoden päästölaskennan; hillintätoimenpiteet ja niiden vaikuttavuuden arvioinnin; skenaariotarkastelut (vapaaehtoinen); riskien ja haavoittuvuuksien analyysin; sopeutumisen tilannekatsauksen ja sopeutumistoimet. Ympäristöministeriön osarahoittama ja Kirkkonummen kanssa yhteinen ilmastohanke päättyi marraskuun 2022 lopussa. Vuoden 2023 talousarvioon esitetään pysyvän ilmastoasiantuntijan palkkaamista yhteistyössä Kirkkonummen kanssa (jolloin Vihdin osuus olisi puolet asiantuntijan palkkakustannuksista) ottamatta kantaa ilmastoasiantuntijan sijoittumiseen organisaatorakenteessa. Pysyvä ilmastoasiantuntija edistäisi merkittävästi kunnan ilmastotyön jatkuvuutta ja systemaattisuutta, ja mahdollistaisi osallistumisen käynnissä oleviin valtakunnallisiin ja kansainvälisiin rahoitushakuihin sekä mahdollistaa kunnan strategian tukemisen. Käynnissä olevassa ilmastohankkeessa (06/2021-11/2022) tuotetut tiedot ilmastotyöllä saavutettavista pysyvistä kustannussäästöistä luovat perustan pysyvän ilmastoressurssin palkkaamiseksi hankkeen päätyttyä.

Ympäristölupien käsittelyaika on tällä hetkellä Vihdissä saatu normalisoitua, mikä johtuu lisätystä henkilöstöresursseista.

Ympäristöpalveluiden osalta palvelutuotantoa hoidetaan viiden henkilön voimin. Yksikössä työskentelee ympäristöpäällikön lisäksi kolme vakituista ympäristötarkastajaa ja yksi määräaikainen tarkastaja. Sihteeripalvelut on hajautettu ja jaettu usealle toimistosihteerille.

Kunta hoitaa itse kunnan ympäristövalvonnan tehtävät. Vuonna 2023 ympäristön valvonnan toimenpiteiden tavoitteet määrittelee valvontasuunnitelman perusteella laadittava valvontaohjelma.

Vihdin ympäristönsuojeluhankkeet ja käynnissä olevat monivuotiset projektit toteutetaan alueellisena yhteistyönä kuntien, Uudenmaan ELY-keskuksen ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:n kanssa. Näitä ovat mm. Hiidenvesihanke, Lohikalat Karjaanjokeen -hanke, Elinvoimainen ja esteetön Siuntionjoki -

vesistövisio 2030, Länsi-Uudenmaan jätevesineuvonta, Vihdin järvien seurantaohjelman toteuttaminen, osallistuminen Hiidenveden sekä Vihtijoen ja Siuntionjoen yhteistarkkailuseurantoihin (yhteistyössä kunnat ja tarkkailuvolliset laitokset). Kasvihuonekaasupäästöjen seuranta ja ilmanlaadun seuranta ostetaan ulkopuolisina asiantuntijapalveluina alueellisen ohjelman mukaisesti. Lisäksi uutena hankkeena Siuntion latvajärvien pilottihanke on käynnistetty. Ympäristönsuojeluavustuksia ei jaeta vuonna 2023.

Löytöeläinten tilapäisestä hoidosta vastaa Läntisen Uudenmaan Eläinsuojeluyhdistys ry, jonka kanssa kunta on tehnyt sopimuksen. Ympäristöpalvelut koordinoi palvelun järjestämistä.

Palvelun vaikuttavuus

Ympäristövalvonta toimii kunnan palveluntuottajana ja lupaviranomaisena erilaisissa ympäristöasioissa.

Yritysten ympäristö- ja lupaneuvonta on tärkeä osa ympäristövalvonnan toimintaa. Kunnan sisällä ympäristövalvonta toimii poikkitieteellisesti eri osastojen kanssa yhteistyössä.

Ympäristölainsäädännön ja ympäristöpolitiikan nopeankin muutoksen seuraaminen ja sen käytäntöönpano on merkittävä asia ympäristövalvonnan toiminnassa ja sen kehittämisessä. Muun työn ohessa vuonna 2023 jatketaan hienosti alkaneita vesistöprojekteja ja uutena projektina laaditaan luonnon monimuotoisuusohjelma.